

ВЕЧЕРНИЦЪ

ЛИТЕРАЦЬКЕ ПИСЬМО ДЛЯ ЗАБАВЫ И НАУКИ.

Число 15.

Львѣвъ дня 10. Мая 1862.

ЛЕЛІЯ — ВОЛЯ.

Леліечко гожа — леліечко бѣла!
Чому на могилѣ сердешна процвила?
Чому такъ сумно головку хилишъ,
Чомъ до сирой серцемъ прилягаешъ?
Чи твою долю тутки схоронили —
Або ты слези дѣвочи зростили —
Чи ты садили за яку провину
На тѣй могилѣ — пѣдъ тую калину?

„Нѣ мя зростили слези дѣвочи,
Нѣ доглядали карѣи очи,
Нѣ за провину тутки садили;
Лишъ долю — сердце ту привалили!
А сердце тее якъ свою долю
Мене любило лелію — волю;
Про мя туряло, за мя полягло,
И ще по смерти мене забагло —
Та изъ серденька, зъ тои могилы,
Я виростаю квітенько бѣлий,
Я виростаю — я процвітаю,
Лѣтомъ могилу я засѣваю —
Такъ чей весною, та молодую
Дѣточокъ бѣльше стане зѣ мною!!

В. Шашкевичъ.

ХЛОПСЬКА ДИТИНА.

(Продовженъе).

XXXIII.

„За два мѣсяць будемо видѣтися,” казано, коли
прощався Стефанъ зъ дому ѡтця Евстахова.

Два мѣсяць, думавъ ѡнъ, коли вже бувъ да-
леко зъ рѣднимъ селомъ, и она думала стоячи при
ѡкнѣ, будемо видѣтися, тай зѣтхнула зъ сердца цѣлою
сердешностею невинной, дѣвочой, любячей душѣ; —
а ѡнъ неначе тутъ ще, стоявъ ѣй передъ очима...

Дома зачалася теперъ робота весѣльна, ладили
вѣно, то вже мати й донька мали чимъ клопотатися,
закрутъ було доволѣ, бо то й красно треба доню
було виправити, щоби й шпильки нехибло. Отъ такъ
день у день и мати й Ганя шіють, лагодять; а отецъ
Евстахій то читае, то по обѣстю коло газдѣвства ны-
пае, абы дурно не сидѣти.

Якось такъ у ранцѣ одного дня уже по службѣ
Божѣй панъ-отець недалеко ѡкна читають нові газеты,
тихо у хатѣ, що чути якъ муха летючи бзикае, нема
нѣкого, и ненадѣются нѣкого. Забрехавъ щенюкъ пе-
редъ ѡкнами, панъ-отець глипли, иде мандаторъ и
кланяеся уже зъ далека зазрѣвши газду дома. — „А
того чого несе?” самъ до себе старикъ, та й треба
пѣйти приймати.

Вѣйшовъ панъ мандаторъ, и перепрашаючи, що
рано прийшовъ такъ, найупершъ балакати стали то
отъ що де нового чувати, а далѣй каже ѡнъ, що
прийшовъ зъ орудкою. Вытягъ паперѣй якійсь, дае чи-
тати старикуви урядове письмо, а самъ, коли отецъ
Евстахій читае, на виду такій лукавый здававъ ся,
якъ той чортикъ; мабуть щось то вже буде не конче
веселого. Коли читае старикъ, а лице его ажъ скри-
вилося, очи вѣдавъ недобре читали, еще разъ призи-
рають письмо. —

Некажучи й слова хотьбы наймарнѣйшого, по-
ставивъ отецъ Евстахій папѣрь на стѣлъ, а самъ вы-
дивившись на мандатора очевидно самъ зо собою бо-
ровся.

„Вѣрити не могу, а мушу” — каже такъ старикъ
до мандатора, „може все на свѣтъ бути — шкода,
шкода чоловічка...”; но такъ до крыхти, якбы за
много бувъ повѣвъ, схаменувся наразъ: „цы неможъ
бы те й завтра зробити?”

„Та можъ бы” засмѣявъ ся креченьсенько лукавый
мандаторище, „але слiby панъ-отець нынѣ могли,
тобы оно лѣпше — бо судъ наглитъ тую справу, ве-
ликій паны вдалися за паномъ Стефаномъ, его любять;
но щожъ коли якось ненайлѣпше справа йде, уже зле,
коли жадають свѣдоцтва. —

„Молодий чоловікъ панъ-отче, часто щось и зблу-
дитъ — але повинно бы добре скѣнчитися, хiba бы
вже незнати що сталося — паны великій за нимъ, не-
дадутъ ѣму загинути.”

„По чорта паны кому, сли ѡнъ самъ праведный,”
зголосивъ старикъ уже лихій, що такъ завѣвся на
Стефанъ. „Озьмѣтъ ласкаво папѣрь, та напишѣтъ якъ
найлѣпше можъ, я пѣдпишу.”

Услужный якъ звичайно панъ мандаторъ борзенько приставъ, и забрався до писаня.

Старый ходитъ за той часъ по комнать, поволи, великимъ крокомъ, то приставкуе; радбы сердешный, кобы й неправда була, що мандаторъ казавъ, але годъ папёръ на столъ, то живой доказъ.

Шкода чоловіка, й дуже шкода, каломъ кинувъ на свій нарôдъ, щожъ теперъ ёго вороги, цыжъ знову не повѣдять: о Русинъ — злодѣй! — я самъ за нѣго бувъ бы ставъ и передъ Всевышнимъ; а онъ отъ якій — а онъ, гей про Божу силу, нынѣ заскарженный у судъ криминальнôмъ за ошуканство, та ще хотѣвъ оженитися зъ Ганею сиротою, а потому булибъ ёго замкли, та она булабъ жѣнкою чією? Боже мôй Боже! —

Ходючи по комнать шептавъ собѣ панъ-отець, а кожде слово знать утыло ажъ десь у серци старика бѣдного.

И знову хотѣвъ невѣрити тому, немѣстилося ёму у головъ, абы щось такого мôгъ допуститися Стефанъ — а може, въ послѣдъ подумавъ собѣ онъ, може хлопська натура ёго до того привела. Якбы самъ передъ собою встыдався той гадки, лихій сплюнувъ, та нѣбы направити тымъ, що такъ погано подумавъ, пытае мандатора:

„Скажѣтъ же вы минѣ пане, щожъ то за ошуканство, яке, на кимъ — вы мусите знати?“

„О добродѣю, я се такожъ незнаю, вчора якъ то письмо до мене прійшло, згризло мя такъ се, що цѣлу нôчъ не мôгъ я уснути. Шкода, дуже лепскій той панъ адвокатъ.“

Старый перейшовъ зъ кôлька разъ покôй, думае и сюды й туды, такôй мусить оно правда бути, махнувъ рукою:

„А най чортъ тоти адвокати озыме зъ ихъ крутениновъ — и тоти всѣ хло....;“ споновивъ бесѣду, нехотѣвъ далѣ сказати.

Мандаторъ уже знавъ, що хотѣвъ, написане свѣдоцтво для Стефана пôдставивъ пôдъ руки, котре нѣбы забувши старикъ пôдписавъ, и давъ печатку. —

Попращався добрый панокъ, выйшовъ, уже й свѣдоцтво таке мае, яке хоче, добре буде — такій радъ, ажъ мало не пôдскачивъ.

„Ого!“, адвокатъ такъ оженится зъ Ганею у попа, якъ мôй Томашъ,“ каже до своего дѣдича, „пôпъ ёго за всѣ пороги выкине — а хлопы, якбы лише се розсѣяти, такожъ ёго заразъ покинуть.“ —

XXXIV.

Десь до пôзної ночи сидѣвъ отецъ Евстахій самъ, думавъ, и сумувавъ надъ нещастьемъ бѣдной вдовы и сироты. Що имъ дѣятися буде, якъ я имъ тее розкажу, а розказати лишъ, нынѣ цы завтра — що они бѣдний будуть робити? А то поганий чоловікъ. цы треба було клопоту та журбѣ — а люди, люди, тѣи вже за всѣхъ надôдять, и тѣшитися будуть.

У другôй комнать сидѣли обѣ мати й донька.

„Мамо!“ каже дѣвчина, „уже зо двѣ недѣль, якъ поѣхавъ Стефанъ, та й слôвця непише — минѣ мамо щось лихого снилося сѣи ночи, минѣ той самъ шуликъ, що ще тогды, якъ небôщикъ вуйко слабый бувъ, знову снився, а того шулика десь великій и красный орелъ зловивъ, коли онъ гнавъ соловейка маленького, и роздеръ. Мамо той шуликъ, що тогды вывороживъ нещастье и нынѣ знову минѣ снивъ ся.“

„Але отъ говори, — щось отецъ Евстахій нынѣ ôдъ полудня ще ходитъ якъ не свôй, слабый мае бути, а нѣчого не каже.“ — Зъ другои комнаты закликавъ голосъ старика: „Анастасю!“

Увôйшла Анастася, отецъ Евстахій щось много и довго зъ нею бесѣдивъ, незнати бо неможъ дочути, а якъ ôдходила на пѣвъ голосно сказавъ:

„Отъ грѣй гадину — маешъ подяку.“ Чула й Ганя тѣи слова, но якъ можна зъ нихъ що толковати.

„А що мамо?“ пытае она входячу матѣрь цѣкаво; но тяжко що довѣдатися, бо мати лише кивнула рукою, неказала на те нѣчо; а така була зажурена, ажъ на виду змѣнилася. „Скажи минѣ мамо“ — просила она знову, „що тобѣ на серци за журиця — цы вуйко не слабый, або може якій злй вѣсти зô Львова?“

„Нѣчого доню — отъ вуйко щось такъ, ги вуйко свое, нудить та нукае усѣхъ, мусить щось слабый такôй бути, а ще десь нынѣ тутъ приходивъ мандаторъ. Я й нѣчого не знала.“

Якбы хто спôмнувъ нечистого дѣтинѣ, а она ажъ писне на сю гадку; такъ и Ганя стряслася, мандаторъ то мусѣвъ доконче щось злого до хаты принести.

Черезъ нôчъ незнати хто бôльше журився зъ усѣхъ троихъ, отецъ Евстахій, Анастася, що знали, цы Ганя, що незнала, а такôй здогадувалася, що доброго она вже не учуе нѣчого.

Десь надъ ранкомъ Ганя неспить и чуе, якъ вуйко зъ матерею розмовляють:

„Отъ видинѣ бѣда сиротъ — та якій хосенъ, що онъ адвокатомъ, а отъ замкнутъ его, та буде конецъ дѣлови всему. Що то погана натура — не выдержитъ

сли не вкрасти, то ошукати, а все на свое. Теперь лише соромъ зъ дѣвчины та й конецъ такий."

"Чей то ще неправда," ажъ молючи каже вдова, "дежъ бы онъ до такого соромного дѣла допустився — то може зновили тоти панки на нѣго, а може хто неправдою хто его заскарживъ; якось бы треба довѣдати-ся — отъ напишеть до него коротенько, онъ правду розкаже."

"О! зъ вашими бабськими радами добре я вже вийшовъ. отъ куди. Чей неправда, — таже судъ до мене урядово писавъ, а коли вже жадавъ свѣдоцтво, то вже й кѣнчиться рѣчь — а я до него маю писати. та пощо, та нащо, абы люди знали, що я зъ нимъ въ звязи якѣй небудь, та на мою стару голову соромъ кинули. О я знаю, що то буде — певно десь хотѣвъ якогось пана обдурити, може хотѣвъ паномъ самъ зѣстати одразу, а теперъ, бойтеся Бога, що зъ нѣго!"

Ганя на своимъ лѣжку чуючи бесѣду застывала ажъ зо страху, вѣрила й не вѣрила, ей — може то не за него. —

"Отъ-то красно буде" — каже далъ отецъ Евстахій, "най лишъ розѣйдется о томъ по межи люди, по межи нарѣдъ, котрый нимъ нынѣ величаеся, та тогды й намъ неслава — ану хто небудь потому токне въ очи нимъ, та лишъ сорому набратися еще за нѣго."

Дѣвча незнало, учувши бесѣду, цы она еще жива цы мертва, немогла сердешна й одотхнути, щось ей грудь заперло, и здавалося що розсадить... Але то не може бути ніякимъ свѣтомъ. дежбы онъ... про Бога, тяжко то й погадати. Слухае далъ, такей то само за Стефана, чье каже отецъ Евстахій: "що наробивъ, най самъ кѣнчить, я его й видѣти и чути нехочу!"

Неначе хто загрозивъ умертвити ей, такъ переймили тѣ слова Ганю. Щожъ зробити теперъ?... то перша у ней стала гадка, якъ довѣдатися одъ него самого, що сталося, бо дежбы любяча дѣвчина увѣрити могла, що онъ, ей идеаль, мѣгбы що злого зробити?... Онъ невиненъ, онъ ей все розкаже, але якимъ свѣтомъ. Але! — впала ей до головы Олена служниця, — она черезъ мандаторського слугу може що довѣдаеся, а нѣ, то бодай хоть поможе листъ подати на почту до Стефана.

Ранше, якъ звичайно встала нынѣ Ганя, на виду змѣнена, збѣдла, якось и робота, до котрой зъ охотою ажъ бѣгла все, нынѣ ей небралася. Мати уважала, але сама зажурена нехотѣла ей нѣ пытатися, нѣ казати нѣчого — стоить дѣвчина и нѣбы она щось коло

цвѣтя, що по ѳкнахъ цвило, увихаеся, справдѣ такей сумуюча стояла, и глядѣла передъ себе. Кобы мати де въ поле та вуйко ѳдѣйшли, она зъ Оленою поговорить — нынѣ субота, а завтра недѣля, то буде Олена й часть мати розпытати Тымка, цы чого незнае. Цѣле передполудне передумала бѣдна, небуло случаю якось на самъ поговорити, бо й мати й вуйко дома були. А зъ полудня була толока, и косарь и знову въ городъ зъ села жоны цы горохъ мали зтягати, цы щось иншого робити; того она лише и чекала.

Довго розказувала Оленѣ, що хотѣла, а тѣй не треба и було много говорити, она справна, сама вже знала, якъ Тымка зайти. "Паннунцю" каже она такъ, "та Тымко слибы знавъ на пана и незнати що, то минѣ мусить сказати, та и повѣсть."

XXXV.

У недѣлю зъ полудня немоглася ажъ дѣждати Олена панського Тымка; десь забарився, а казавъ сночи, якъ поивъ коня, що прѣйде завчасъ, бо панъ ѣде зъ дѣдичемъ до мѣста, а онъ самъ лишится. Чекай-же недобрый сыну! уже ти минѣ за те ѳдповѣшь.

Иде на конецъ и Томашъ, (не Тымко, такъ казати не годится) такий чепурный и прибранный якъ паничъ, а такъ пышно, лише що хитаеся и китицъ при капелюсъ колишутся. — А и Олена убрала ся красно та гарно, нова стяжка у ней въ косъ, сама така была она и любишна дѣвчина, нѣколи ще така небула — и не стрѣйна звичайно прѣймала залюбленого Тымка. Надѣйшовъ пристарѣлый парубчакъ, якъ узрѣвъ Олену, якъ побачивъ ей радѣшный усмѣхъ, ажъ въ серци его щось штрякло и въ головѣ завернулося. Незнавъ зразу що казати, забувъ неборакъ языкъ у ротъ.

"Моя кветочко, якажъ ты красна, яка гарна! Бѣгме! хотѣбы я дѣдичанку яку видѣвъ, тобы и краеша немогла бути."

"Говори Тымцуню, я на тебе нынѣ жду вже зъ пѣвъ дня, чекаю, выглядаю, а нема та и нема мого Тымка — уже и думала що ты до иншой пѣйшовъ."

Псѣтниця Олена знала якъ нудѣгати любиша, коли ей треба було его.

"Бѣгме нѣ голубоньку, дежъ бы я до иншой пѣйшовъ, таже я за тобою гину та нидѣю... Та що ми зъ того, коли ти мене не хочъ любити."

Томашъ зложивъ ся покѣрненько якъ дитина.

"Я та нелюблю" стрѣпалася Олена; "хто тобѣ и казавъ; я на тебе выѣкую, вызираю, я зза тебе и пѣгде не йшла, Господи а ты ще отъ минѣ притыку

да ешь, що я тя нелюблю. Отъ видишь, хто зъ насъ обоихъ лѣпшій.” Нѣбы розгнѣвана обернулася тай красаве лице захмарила.

„Йой нѣ зазулько моя,” ажъ напудився пансь-кій слуга, просить щобъ не гнѣвалася: „та я отъ нехотячи те сказавъ якось — я такъ негадавъ — не-гнѣвайся рыбонько.”

Замовкли обое, Тымко стоявъ якбы приголомше-ный, а Олена думаетъ, уже часъ бы зачинати свое. —

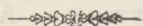
Ходѣмъ у садъ пѣдъ сливки, та отъ поговоримо да що. Я нынѣ сумую такъ, якось ми такъ важко на серци.”

Пѣйшли обое, посѣдали пѣдъ сливками, Олень та-кѣй справдѣ сумно було, якъ згадала за панну Ганю, зѣтхнула небога, она за панною булабъ ачей въ огонь скочила.

„Скажи минѣ бѣлявочко, що тобѣ такъ важить та тяжить на серци?” пытае нетерпеливый уже Тымко.

„Отъ говори, я вчора наплакалася, й заснути минѣ було годѣ, коли згадала за нашу добру панну; якѣсь лихѣ люди устроилися, та забагли розлучити цѣлу женитьбу, а она бѣдна за нимъ ажъ гине, — якъ учула, то й смутится та горюе якъ тота го-лубка, що лишилася безъ пары.”

(Дальше буде.)

Х У С Т К А.

У кроваве море сонце ся топило, —
Молоденьке дѣвча золотомъ ѣ шило.

Золотомъ ѣ шило, мудро заберало,
А личко — лелію слозами вмывало.

А якъ ѣ ушило, къ серденьку тулило,
Зъ буйными вѣтрами соколомъ пустило.

Буйни вы вѣтрове, буйни акъ дунаѣ,
Занесѣтъ хустину, де серденько знае.

Де серденько знае, де серденько тужить,
Де коханье мое осударю служитъ.

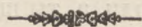
Осударю служитъ въ уланськѣмъ наборѣ —
Гоя золотая, гоя зъ вѣтромъ дѣ горѣ!

А якъ ти ся здане. шо голубчикъ гуде,
Станешъ золотая то мѣй любчикъ буде.

Въ него коникъ карый, зброя якъ позлѣтка, —
Падъ му на серденько, якъ рожева квѣтка.

А якъ спить ѣнѣ може, прошу не збудити,
А якъ вбили, — Боже! — личенько накрити.

Федьковичъ.

Изъ пѣдъ сѣльскои стрѣхи.

Було то еще на початку Стѣня сего року.

Зѣбралось насъ, пѣдгѣрськихъ селянъ, молодыхъ та старыхъ невеличкій кружокъ, пѣдъ якою тамъ стрѣхою — та стали мы, позапалявши люльки, базѣкати о всѣлякихъ рѣчахъ, бѣльше або менше насъ обходящихъ. Природнымъ путемъ зѣйшли мы изъ полѣтики, о которѣй мы довго и широко розводились, на поле литерачке. На его просторѣ перекидували мы уважно и внимательно всѣ появы письменныхъ творѣвъ изъ пройшого года, — и причепляли до кожнаго изъ нихъ примѣтки, на якіи тѣлько нашъ розумъ здобути-ся мѣгъ, — а тыкаючися то до головної гадки, то до языка, то до внутренней цѣнности того-то утвору. По просторныхъ мѣзкуваняхъ прѣйшли мы до тѣей переконы, шо всѣ тѣи творы мають велику цѣнность литерачку, — но касаючися до языка, не суть вони для насъ Малорусинѣвъ написани, но скорше для нашихъ сѣверныхъ сусѣдѣвъ. Соромъ и згадати! Народня нива, такъ плодоносна, якъ пѣдѣль-ска либѣ украинська земля лежить одлогомъ, а мы ей при-родниі, и одъ Бога покликани плугаторы, кличемъ сусѣдныхъ колонистѣвъ, — вонтплючи о нашихъ силахъ — о урожай-ности питомениои землѣ! Вы може будете гнѣватись, шо мы накинудились — було — на непрошенихъ критикѣвъ вашоі дѣ-лальности, но выбачайте, — а впрочѣмъ вы о тѣмъ знаете шо якъ селянъ розговориться, то й кѣнца его языку не до-смотрисся. Та на шо мы на литератѣвъ нарѣкаемъ, — спы-тае у мене не одинѣ галицько-руськѣй писакъ, — но кото-рогожъ-то Русина не забѣгло бы сердце, еслибъ згадавъ тее, шо на нашѣмъ Галичи порозводились якісь тамъ, со-словниі мовы и литературы, и шо вы городяне, которіи пре-ставляете интелектуально насъ селянъ та хуторянъ, цура-етесь нашої хлопськой бесѣды, и цѣвѣркаете, якъ каже Кулишъ, якимись панськими, та книжно-розумными язы-ками. —

Довго мы мѣзкували то сюди, то туди, та отъ вынявъ якось одинѣ изъ моихъ товаришѣвъ Львѣвськее „Слово“ та ставъ читати „Литературныі извѣстія.“ Вы знаете, изъ якою цѣкавостею слѣдитъ нашъ братъ, за подобными-извѣстіями, а кожный литературный появъ, который въ го-родяньску душу, привикшу до новостей, не врѣзуе и най-меншого впечатлѣнья, впадае въ кружки нашего сѣльскоі товариства наче ратня бомба, вертитъ въ нашихъ головахъ, ажъ поки подавана одъ рукъ до рукъ не зѣстарѣється. — Та отъ прочитавъ вѣнѣ, шо стане у Львѣвѣ выходить одъ пер-шого руського Лютого литерачке письмо: „Вечерницѣ“ На тее пѣднався въ нашѣмъ невеличкѣмъ товариствѣ, вели-кій шумъ и гаморъ и кожнаго душа тѣшитись стала, шо вже будемъ мати репрезентанта нашего литературного стре-млѣнья, который вскаже певни а стали дороги нашѣй пись-мейности, колыбающѣйся якъ билина загукана сѣвернымъ впаромъ. Одинѣ ставъ ранти (хотя не було кому) шо Вечер-ницѣ доджни замѣщати господарськи вѣдомости, другѣй — пѣпъ — намекнувъ, шобы добре було еслибы вашъ журналъ занимався церковными вещами, третѣй знову казавъ шо най-лучше булобъ, еслибы тая часопись заповнялася лишень исторично — учеными розправами; инниі пакѣнѣцъ говорили

що Вечерницѣ повинни бути посвящені одвѣтне своїй заго-ловцѣ лишѣ бельетрестичної часті літератури.

И такъ въ цѣломъ товариствѣ тягнувъ коженъ на свою сторону, гуторивъ о рѣчахъ его найбільше обходящихъ, а не вспомнувъ ніхто о языкѣ, теперъ може найважнѣйшої речі. Ажъ гутъ озвався лисій, видко мудрий Панъ О. „Ба“ одрѣзавъ вѣтъ, „а якимъ — же то языкомъ писатимуть наши Вечерницѣ — може будуть такъ какштокати, якъ инші“ — „Увидимъ — увидимъ“ прибормотали нікаторіи. —

Я начертавъ Вамъ гутечки, одну спену изъ нашихъ товариствъ, — а если нікаторымъ городянамъ выдадутся тіи приговорки простихъ селянъ смѣшними, — то нехай вглянуть вони трошки приязнѣйше въ наше житє, то пересвѣдчатся, що тіи — же суть природними, и одвѣтними нашѣй натурѣ. — А щоби Вы Пана не чудовалися и минѣ потѣмъ не казали, що я дармо и безъ найменшої цѣли трачу бумагу й чорнило, то мушу Васъ напередъ запевнити, що отсе пишу лишѣ въ тѣмъ наміреннѣ, щоби Вамъ одкрити опінію Стрыйськихъ Подгѣрнякѣвъ, и що тая опінія одъ Васъ бажає, и якою дорогою — вона хоче — щоби Вы йшли. — Отже вѣдомость, що буде у Львовѣ виходити новая літературная часопись, произвела въ нашихъ стѣльскихъ товариствахъ якъ я написавъ уперезе — велике вражѣннє; а якъ мы побачили первыи числа вашего „руського“ письма, то мы тіи принимали зъ якъ найбільшимъ восторгомъ узнавши изъ переднього слова, що Ваша „літератцка“ часопись писатиме по народньому, и що буде держатися тои великої правды, выраженої слѣдующою поговоркою: „лучше свое латане, анижъ чуже хапане“, которой другая часть означає мысль: „не лѣзь сусѣдови у кишеню“ — противъ якої наши галицько-руськи писакы такъ часто грѣшили. —

Но що значить тая несмѣлость, характеризующа лишѣ людей слабого успособлѣннѣ души? — що значить тая половичность, которая може выглядати на усмѣшки до одной и другой стороны? Мы того Бѣтъ — ме не понимаемъ, а тымъ болѣе, що мы всѣ пересвѣдчени, що Редакція Вечерницѣ и цѣлый кругъ молодыхъ Львовськихъ писакѣвъ, принялися за правило писати по народньому. —

Ужежъ-бо и ш. авторъ розправы: „Народъ и словесность“, высказавъ ясно и зрозумѣло, що наша малоруська словесность мусить бути одрубною одъ великоруськой и що южна Русь довжна составляти особну літературну индивидуальность, — а коли такъ, чому не маємъ въ нашѣмъ письмѣ передразнивати, якъ каже Основа, всѣхъ одтѣнки и тоны народного говору? и не маємъ, сли потреба, выкинути изъ нашей азбуки що неконче намъ треба, а очищаючи изъ одвѣтною консеквенцією нашу правопись одъ передвѣковыхъ формъ и зрываючи зъ перестарѣлыми традиціями, чому не маємъ. . . ? Хоть бы й для едности літературной и зближеннѣя ся, до которой-то мы всѣ Галичане довжни стремити. Мы вже, здається минѣ, всѣ о тѣмъ добре повинни бути переконани, що чигиринсько-киевське нарѣчє — шевченковське, має найбільше красы и надѣйности служити підставою нашей малоруськой літературы — а колижъ наша галицько-руська мова яко переходна до лѣцькой не має, такой будущности, повинни мы также стара-

тись и внѣшнымъ и внутреннимъ видомъ поволи приближиться и злати нашу письменность до украиньской. —

Въ концѣ Цвѣтня 1862.

Стрыйскій Подгѣрнякъ.

КНЯЗЬ ЮРІЙ БЕЛЗКІЙ.

(Продовженіе.)

XV.

Не могли довше стерпѣти Польша и князь Владыславъ Опольскій володѣющій тогды въ галицко-львовской землі тыхъ неустанныхъ нападѣвъ зо стороны Юрія Белзкого и Литовцѣвъ.

Тронутый умильными просьбами польскихъ вельможъ король угорско-польскій Людвикъ рѣшивъ ся разъ конецъ положить тымъ неустающимъ разбоямъ, и внутреннимъ непокоямъ, якіи звычайно нападамъ Литовцѣвъ, именно въ Червонѣй Руси товаришили. Въ время, коли Литва була занята войною съ ординомъ нѣмецкимъ и нифлянцкимъ, и тойже вторгнувши въ Литву ажъ ко Нѣмнови опустошавъ землю жмудскую,* передпринявъ Людвикъ военный походъ на Юрія, князя Белзкого, року 1377. Король двигнувъ ся черезъ горы сяноцкіи, званіи воротами угорскими, и наказавши такъ званое „посполите рушенє“ станувъ обозомъ въ землі судомирской. Ту явились численніи вельможи и лицарѣ польскіи съ своими воинами и полками, такъ зъ землѣ судомирско-краковской, якъ и зъ прочихъ областей королевства польского. Король привѣвъ съ собою такожъ значное число магнатѣвъ и воиновъ угорскихъ. Соединени силы подѣлили ся на двѣ части: едная часть именно: Угры, Краковяне и Судомириане подъ начальствомъ самого короля рушила подъ столичный городъ княжества Холмъ — а другая часть сложена зъ воиновъ зъ прочихъ земель державы польской встрѣмила подъ начальствомъ польского воеводы Судивоя зъ Шубина на прочіи укрѣплени замки Белзко-Холмской области: Грабовець, Севоложъ и Городло. Король здобувъ городъ и замокъ Холмъ, а Судивой зъ Шубина завоевавъ вижъ реченіи замки; — оба отдѣлы подъ Белзомъ соединились.** Послѣ инного жерела***) король поручивъ начальство надъ Краковянами, Судомирианами и Сѣрадянами Судивою зъ Шубина — тіи осаждали черезъ ѳѣмъ дній****) Холмъ и ажъ по ѳѣмъ дній здобули тойже — потѣмъ здобули и переймили прочіи замки Грабовець, Севоложъ и Городло, а ѳттакъ подъ Белзомъ съ королемъ соединили ся. Пѣсля тыхъ самыхъ жерелъ король впрѣсть зъ судомирской землѣ подъ Белзъ притягнувъ, и городъ той заразъ зъ самого початку осадивъ. Якъ довго тревала осада, незнаемъ. Засада Белзкая ставила сильный ѳтпоръ, неприступность мѣстоположеннѣя, твердость замку а може и города — требовали сильныхъ и согласныхъ дѣйствій зо стороны соединенныхъ войскъ польско-угорскихъ, щоби увѣнчити настоящее предприятие добрымъ успѣхомъ. Но коли согласіє було найпотребнѣйше,

*) Narbuta dzieje narodu Litewskiego str. 231 T. V. и Kojalowiez historiae Lithvaniae pars prior. —

**) Strykowski.

***) Anonymus Gnesnensis ad a. 1377.

****) Dluzgosz ad a. 1377.

тогда посварились воины польскіи зъ воинами угорскими. Король угорскій принужденъ бувъ нечинно смотрѣти на поединки, которіи Угры съ Поляками передъ лицомъ его и затворившой ся крѣпости выправляли. —

При сварняхъ, котри водворились въ таборѣ короля угорско-польского, раненъ бувъ при якій-то случайности ѳъ Угра вельможа польскій Петро Шафранецъ. Король, щобы удобрухати Шагранца надавъ му въ нагороду мѣсцевость названу: пѣсковою скалою. Вправдѣ Шафранецъ не лютивъ ся бѣльше, но ярость меже Уграми и Поляками розгорѣла уже до того степени, що можна було обавлятися, бы при запальчивости обохъ народѣвъ еще що гѣршого не наступило, и войска угорскіи и польскіи вмѣсто щобы мали дѣйствовати совокупно напротивъ непріятеля не обернули оружье на себе. Ничъ непозѣстало, якъ розпустити войска и крѣпость Белзъ лишити въ супокою. Въ томъ явивъ ся въ добрую пору князь литовскій Кейстутъ посланный ѳъ великого князя Ольгерда († р. 1377) яко миротворецъ. Литва немогла противостанути королю угорскому, и не могла вспомагати князя Юрія Белького, бо була занята войною съ рицарями, которіи, якъ мы висше сказали, окрестности Нѣмна опустошали; про то рѣшились князь литовскій предложити условія миру.

Насампередъ зъобовязалась Литва выпустити всѣхъ плѣнникѣвъ польскихъ, которыхъ Литовцѣ въ попереднѣйшихъ нападахъ були позабирали. Що до прочихъ условій не соглашають ся жерела. Пѣсля однихъ Юрій передавъ Белзъ королю, а за тѣмъ отримавъ инный городъ, Любачевъ, въ замѣну.*) Пѣсля инныхъ жерелъ**) зѣстала земля Белзкая и Холмская пѣдъ верховною властію Литвы въ рукахъ еи дотеперѣшного Князя Юрія. Пѣсля еще инного жерела***) ѳдавъ король Юрію Белзъ и придавъ еще городъ Любачевъ, — за то обовязавъ ся Юрій за себе и сына своего служити королю Польскому и узнавати того-же за верховного пана своего. Всѣ жерела соглашають ся, що король Людвику назначивъ зверхъ того Юрію сто гривень сребра зъ доходѣвъ жупы Бохеньской, за що зъобовязавъ ся по всей вѣроятности не лишъ не находити уже бѣльше Польшу но еще защищати тую-же передъ нашествіемъ якого инного непріятеля. Такъ погодившись Угры и Ляхи съ Юріемъ Белзкимъ и Литовцами ѳъ Белза уступили.

(Дальше буде.)

MYŁOST' I ZHODA,

Abo Winczanyje Helenny, kniahyni ruskoi, z Kazimierom II. Sprawedlywym, kroleml polskim. Historyczno lyeárskoje Melodrama w 3. aktach. Pro nepremínuju Cześć Swoim myłym Rodymciam napisał jako poseł krajowyj Sofron Witwickij, duszpastyr' hr kft. wo Żabiu. W Lwowie u M.F. Poremby i eho nakładom 1862. —

Недѣль вже кѣлька минае, якъ отсе дѣльце явилось по

мѣжъ нами, а доси анѣ чутки за него у Вечерницяхъ. Чо-мужъ оно такъ; чи Вечерницѣ не гадають писати про „Myłost' i Zhodu“? питали насъ де яки люде, „тажъ она наробила такого шуму у „Dzienniku Polskim“, тажъ написавъ ею „So fron Witwickij jako poseł krajowyj“, ше до того Русинами (бо „Словомъ“) поставлений на кандидата?“. Але бачите добри люде то найбѣльша причина, що мы такъ запѣзлились зъ нашимъ судомъ о „Myłosty i Zhody“? Чи ялося намъ судити, чи свѣбѣдно намъ крытыковати тее, що п. Witwickij“ написали „jako poseł krajowyj“, ѳтже офіціально, и за що „pered c. k. Ustawamy Prawa prasowaho, odpowiadaet sam soboj“? Наломалижъ мы собѣ бѣли неупублицески головы до волѣ, зъ которого кѣнца до того офіціального дѣла взятися, та якъ за него писати у нашихъ чисто — литератцкихъ Вечерницяхъ, назначеныхъ тѣлько для науки и забавы. Ну вже то поправдѣ, научитися зъ тои „Myłosty i Zhody“ богато не можна, але за те стрѣбуемъ нею дрѣбѣкъ забавитися та натѣшитися, бо справдѣ оно собѣ дѣльце таке цѣкаве и таке забавне, що читаючи его, слези ти стануть зѣ смѣху у очехъ. Якъ видимо зъ напсеу, е то „Melodrama“ буцѣмъ то въ руськимъ и то „czysto ruskim“ языцѣ, которе авторъ латинськими черенками казавъ друковати. Въ мелодрамахъ, якъ знаемо, дѣлаючи лица, або просто говорятъ, або спѣвають то зъ музикою, то безъ музыки. Авторъ видко уторопавъ ясно задачу мелодрамы, бо въ нього въ „sceni 4.“ ст. 12. „Endoxia spiwajet; z Cytroju, abo lepsze bez Cytry.“ ѳтже тутки авторъ ѳдповѣвъ вымаганіямъ мелодрамы пайдокональше. Поминувши тѣи (якъ Гердеръ каже) „Stumm — stumm, und dumm — dummDuetto“ которыми та мелодрама налто переповнена, чудоватись мусимо и въ прочимъ надѣ правдиво мелодраматичнымъ талантомъ шанѣбного автора. Правда е де яки, що тѣмъ мелодрамахъ де нещѣ закидують, але то ѣи ничѣ, цѣлкомъ ничѣ не вадить! Инши зновъ дуже цѣкави, чому авторъ свое дѣло латинськими черенками казавъ друковати; мы же нѣ! — мы видимо тутки лишень найпростѣйшу лѣнку и найприроднѣйшу въ свѣтѣ консеквенцію. Бо якже можна милость и згѣду (розумѣе ся мѣжъ Русею, и Польшею) кирилицею, або хранѣ Боже московською (!) гражданкою утвердити? — оно таки по просту неможливе; тожъ быстроумный авторъ, предвидѣвши тее и пѣзнавши, що квестія азбучна не е вже нинѣ лишень квестією азбучною, але ще чимъсь бѣльше, попавъ на щасливу гадку и впровадивъ въ свое дѣло черенки латиньски? Чижъ не геніальна выгадка (!) — „и вовкъ сытый и коза цѣла.“

А що до языка, то сей такожъ „czysto ruskij“, якъ каже авторъ на ст. 63. — ну тажъ годѣ ему невѣрити, коли самъ такъ каже. Въ едномъ лишень мѣсци и то на ст. 18 признаеся до грѣху сумлѣнный нашъ авторъ — приходитъ не „ruske“ але старославянське слово жертва, о которѣмъ словѣ ѳиъ дае примѣтку такую: „i) Žertwa — znaczyt po teperisznomu ofira — staroslawiańskie słowo. n. pr. „žertwa Bohu Duch so-kruszen.“ — То похибка, за котру авторъ самъ знае, и до неи сердешный широко признае ся, тожъ мы ему тую зъ сердца оставляемъ. Алежъ мы подыбалы въ его „Myłosty i Zhody“ цѣли леріоны похибокъ всѣлякихъ, н. пр. „aszcze, Angielskoho, Belzkaho, Hystoryczeskoj, ależ i mozolna, srebrnotkani, idet Królowa bolszaja sława, Twoich trudow, budet, z

*) Anonymus Gnesnensis

**) Strykowski.

***) Diugosz. Kojalowiecz „fidem regi Georg obligat, amissam Belzem recept Lubaczowia a rege auctus.“

węgierskoju Elżbitoju, hlawnu ukraszajet. Otdajte proszu, wosprzyjmy Sestryce; szczo to je za robota? do czoho to syce(?) и пр. и пр. Що ся зновъ тыкае „otomanok“ на которыхъ сидѣли „damy honorowi“ въ 12 столѣтѣ, то на тее, якъ самъ авторъ на першій сторонѣ каже:

Do roboty tra sia braty,
Dila dawni tra czytaty....

(Щобы таке написати!)

Теперь и мы уже дръбокъ цѣкави, та пытаемо автора, чому и до тыхъ блудовъ самъ не признае ся? Чи мають то бути може „licentiae poeticae.“ Правда, що поетамъ и ученымъ вольно часомъ для рыму або ритму выражение и форму дръбокъ перемѣнити, но лишень поетамъ! — Такихъ то похибокъ мы п. „Witwickomu“, хоть бы зъ серця ради, оставити не можемо — за тѣхъ нехай „sam soboju“ передъ публѣкою „odpowiadajet!“

Що до внутренней формы и обробления той милодрамы не ма що богато о томъ говорити, бо не маемо охоты псовати часу та паперу у насъ часть дорожшій, — а зъ паперомъ маемъ чей бѣльше помилованя. „Dziennik Polski“ згадуючи за ту мѣлодраму говорить бѣльше менше такъ: „Co się tyczy wartości literackiej, dzieła tego rozbiierać nie myślemy“ — и не безъ причины сказавъ оны тее. Хоть та часописъ не була и не буде для насъ нѣколи повагою, мы однакожъ повторили ей слова, и то зъ той самой причины.

Але якъ кожда рѣчь мае свою ясну и темну сторону, такъ само и мѣлодрама п „W.“ мае ихъ двѣ. Свѣтлою стороною е у него рѣвновага (бо безъ рѣвноваги силъ о милости и згодѣ намъ и не гадати), але рѣвновагу тую выдко у него лишень въ правописи. Такъ коли на ст. I. въ словѣ „nepremiunju (Czesť)“ недостае одного п, находимо ихъ за тее въ „Heleppy“ ст. 1. и т. д. ажъ два. Явне стремлѣнье до рѣвноваги, але рѣвноваги азбучной!

Щебъ намъ згадати за одну примѣтку на ст. 18, котру сами не знаемо, чи для науки чи для забавы нашимъ читателямъ подати. Ось она самая

Proszczaj — znaczyt u nas w horach toje, szczo na dołynach: buwaj zdrow, daruj my, pamiataj i prosty mni—; z toho Proszcza t. i. poślidna besida pry pohřebach; हुनु i najbidniszyj ot Duszpastyrja Proszczy chocet; pry tom w kolo trumwy klakajut, a pry kiney u bohatych dajut za Romanu! proszczu: biloho barana, ktoromu na rohach świezki preliplajut — Zwyczaj to dawnyj, narodnyj; i z toho pochodyt: „Baranku Boży, który gładzisz grzechi świata, przepuść nam (mu) Panie,“ prosty nam Hospody. —

Не гадаемъ ніякъ розбирати той примѣтки, бо нѣ догматики нѣ егсегетики мы невчилися. Розбѣръ и едино судъ компетентный въ томъ взлядѣ лишаемъ про те зо всѣмъ богословамъ, а собѣ позволимо зробити такожъ примѣтку малую: Мѣлодраму тую посвятить авторъ: „Pro nepremiunju czesť: Myłym rodymciam! takozde pro nezabud' młodych! mni wże mynuwszych lit i hadok J. W. Bolesławu hrabiomu z Duninów Borkowskiemu“, — братови Лешка Борковского, автора славной „Cymbalady“, котора иепримѣркомъ отъ такъ зачинаеся:

„Dziwował się miesiąc patrząc na świat z góry
Na co Pan Bóg stworzył takie wielkie rury?“

Евстазіу Левицкій

ГОШѢВЪ.

Урывокъ зъ описовъ подорожного.

Охота вандрувати, якъ коли часть минѣ нагодився, то перша була въ мене утѣха, та тому, було я майже що рѣкъ обходивъ я не мало; а якъ вернувъ, озъму та попишу, якъ умѣю.

Чи я ладно, чи удачно пишу, самъ не скажу — але отъ собѣ такъ уподобавъ, та сли хто коли найде й схоже читати, най читаетъ; а якъ нѣ, то подумаетъ: отъ напсувавъ паперю.

* * *

Гостинцемъ зъ мѣсточка Долины у Стрыйськомъ ишовъ я увидѣти село, ба славный по межи нашимъ народомъ монастырь Гошѣвъ надъ рѣкою Свѣчею.

Зробившись за Долиною тягнѣся просто, якбы простерта стяжка, по межи полѣ и сѣножати, черезъ нѣмецке село Деболѣвку, гостинець до Гошева. . . . Лише поминувъ я мѣсточко, перейшовъ по при на правѣмъ боцѣ свѣтячій ставъ, и дорогу по лѣвой въ гѣрськи села Новоселицю, Мизунь, Велѣжъ, Сенечоль, Вышкѣвъ ажъ въ Угорщину ведучу, лише зробився за передмѣстьемъ Брочкѣвъ, колонією нѣмецкою, що одвержена нѣбѣ одъ Долины — указалася минѣ розстелена, якбы мальованье, красна подгѣрська околиця, а на горѣ зеленѣй, замаенѣй, въ котру, видѣлось, кѣнчився гостинець, свѣтила бѣльсенька монастырська церковъ. Ото для мене бувъ рай — або я й годенъ тее все записати, що я видѣвъ и якъ я се видѣвъ.

Бѣгме! вѣрте, если ласка, що стоявъ я зъ годину наче той стовпъ дорожный, та булѣбъ здалося кождому, якъ бы мя тогди увидѣвъ, що цѣла душа моя сидитъ у оцѣ, — око плавало и любовалось въ чудномъ образци; котрый написанный рукою всемогущею стелился передомною. —

Передо мною гостинець якъ стяжка сива ажъ подъ гору, по лѣвой село руське Княжолука, далѣ Витвиця схована у кутикъ провалу однимъ кѣнцемъ, за нею горы одни по надъ другихъ выше та выше вершаться. На самѣй дорожѣ по обохъ бокахъ нѣмецке село Деболѣвка якъ китиця кинене, а по правѣй розполя, за ними лѣсокъ березовый, а въ дали близько гостинця село Тяпче и самъ Гошѣвъ, одъ дороги далѣ Подбережъ, Човганы ще лише трошечка мрѣють видомъ.

Просто мене гора монастырська замаена густымъ великолѣсомъ, подперезана свѣтлою, якъ скло а чистою якъ сложа, рѣкою Свѣчею; а на самѣмъ верху якъ тота краева мати, якъ париця пышна, якъ жемчугъ на барвѣнковѣмъ вѣнцѣ церковъ монастырська усѣла.

Близше та близше чинъ разъ ажъ бѣжу, а зо мною, передъ и за мною, народу идучого на одпустъ безъ лику, плыне заедно, якъ тота мѣтъ мете, спѣшать и скорять, а я собѣ такожъ пилюю небути послѣднимъ. Чую, отъ и дзвоны монастырськи заспѣвали, ой Господи, якъ велично, якъ святочно они грають, гомѣнь розлягся на всю околицю, захибаеся у кѣтлыны гѣръ, гуде провалами довгими и знову одкликуеся вершками далѣ а далѣ. Я перейшовъ неначе яку благословенну краину, и самъ не постерѣгъ, коли я стапувъ подъ горою на мостъ. Тутъ знову иншій видъ.

Якъ то говорятъ: коли де ставляють церковь, тамъ заразъ ставляють и коршму; та такъ и е, хотьбы де, а у Гошевѣ певно. По подѣ горою то коршмѣвъ, якъ наставлявъ, и передъ мостомъ и за мостомъ, и по при дорогу, и одъ дороги, отъ стѣлки буде, що якбы чоловікъ двѣ недѣлѣ въ Гошевѣ сидѣвъ, то мѣгъ бы що разъ у иншій коршмѣ днувати а въ иншій почувати. —

Отъ такъ! я що мавъ за церковь переже говорити, а я за коршми. „И не введи насъ“ — плюнувъ я, та иду на гору. Якъ тота пчола, коли роиться, розгомонить и розгудить, та тиснеся до очка въ улию одни тамъ а другіи назадъ, отъ такъ и божій миръ тиснувся горѣ дорогою до церкви безъ устанку. Поминувши, що до окола выѣздили возами ажъ подѣ церковь иншою дорогою возовою, що многи вылазили стежками на правецъ до горы, дорогою тою, що передомъ горы выкута скалами, йшло тѣлько ще люда, що годѣ було й обминутися.

Идутъ подѣлени на кѣльцѣ одъ сторонѣ Калуша, Рожитѣова, Долины, Болехова, Стрыя, Сколего, ба й зъ Станиславѣвскихъ и Самбѣрскихъ сторонѣ, та й зъ Надниѣстровія, а всѣ не въ порожиѣ: одно свѣчку, одно куплений несе хлѣбець бѣлый, а иншій несе грѣшъ то на службу Богу, то на акафистъ, а кожде помолитися Господеву иде за провины, яки мае передъ Богомъ.

Иду й я дорогою кованою у скалѣ до горы, та подыбаю що ступлю то старцѣ, то драбы, то прошаки, то калѣки, одни просятъ, други спѣвають зъ лѣрами набожни пѣсни, трети шепчуть молитвы; а де яка жѣнка або газда, усе щось подасть та за молитву, отсей за родичѣвъ, сей за родину а той за ласку такої для себе, — мало видѣвъ я, абы переходивъ хто недавши бодай одному милостиню.

Чимъ далѣ до горы, чимъ ближе идъ церкви, то вже ледви й можъ було перебитися по межѣ народѣ. Добре я упрѣвъ, нимъ дѣйшовъ до церкви. Отъ уже я и въ церкви — красна й велична церковь, просторонна и свѣтла, цѣла въ серединѣ ажъ сіяе, а поставлена якъ одна велика баня. Саме тогди правилася соборна, стали спѣвати херувимскую, на горѣ спѣвъ звенячій, а на долині гаморѣло межи молячимся народомъ, якъ бы въ тѣмъ улию, що заграе пчола на погоду.

Або я годенъ се й описати та розказати, яки мене чутья обгорнули, коли зачали панѣ-отцѣ входъ! — Я станувъ передъ царскими вратами, та не шептомъ, я гадкою цѣлои душѣ молився, минѣ здавалось, що я нѣбы десь недалеко вышнихъ небесъ, де прощанье и помилованье грѣха безконечнымъ милосердьемъ Отця Небесного...

По соборной забрався и я йти далѣ, а що оглядавъ же усюди, прилишивъ ся троха, та вже межи послѣдними

иду долѣ, думаю о тѣмъ що видѣвъ, ажъ отъ десь и на ѡдпустѣ чоловікъ мусѣвъ посмѣятися близь святой церкви.

Удѣялось отъ яке — зачали суперечку жебраки! два, одинъ калѣка а другій прошакъ, сей старый сивый, а той молодой ще. Богъ зна чого они тамъ перечилися, але отъ зъ цѣкавости станувъ я, та слухаю. Сваряться оба, приговарюють собѣ, якъ жербаки звычайно, коли зайдуть сварку, тай отъ: ты сякій, ты такой ѡнѣ, . . . а прошакъ розлюченый до калѣки: „Ты“ каже, „людій дуришь — що ты? — Я собѣ зъ дѣда зъ прадѣда прошакъ, а ты що?... Твой тато ѡбгавъ за плугомъ якъ песь! Диви!...“ Усѣ розсмѣялись на голосъ; а я й хотъ знавъ, що зовуться жебраки старцами, прошаками, калѣками та драбами, але не знавъ чому, думавъ впереже то отъ такой такъ. — Пытаю одного чоловіка, газды, чому такъ зовуться, а ѡнѣ минѣ такъ розказавъ: „Прошаки, то видите таки, що такой зъ роду и зъ воду жебраки, жебрацкы лѣти — калѣки, хотьбы й не конче зо всѣмъ калѣки справдешни, то отъ таки, що зъ сѣльского люду, зъубожѣли або нуждою притисени просити — драбы, то знову неробы, пѣяки, злодѣе та все лихе, на стари лѣта по хатахъ лазять, де що выпросить, а дещо украдутъ — а старцѣ, то вже, видите, найчесѣйшии та побожни мизерни, що знаютъ пѣсни набожнии та все по ѡдпустахъ лише за людій молятся. Прошаки,“ каже далѣ, „та драбы клинуть и лихотворять, якъ имъ не дати.“ —

В.

 Увѣдомляемо, що передавъ намъ ч. п. Гутовскій, техникъ рускій, до розпродажи портретъ О. Володимира Терлецкого, котрый красно выроблений, и въ досить великомъ форматѣ литографованый, справднымъ буде украшенъ свѣтлицъ. Заслуги О. В. Терлецкого суть ажъ занадто каждому зъ насъ знаеміи, абы мы ще хотѣли або й потребували пригадувати те, що портретъ сего мужа повиненъ бы украшати кожду руску хату.

Одинъ екземпляръ можъ купити за 40. кр. а. в. або въ Редакціи Вечерницъ, або й Слова. Пересыланье почтою зъ дочисленъемъ выдаткѣвъ, на жаданье пріймаеся подѣ адресою редакціи.

ПЕРЕПИСКА.

Ч. П. Левъ В. у Видни. Дякуемо за ласкаву вѣсть — чи можемо вашъ листъ употребити? — Литерацкы работы ѡдъ помянутого Русина просимо переслати.

П. В. Ст. въ Станиславовѣ. Охѣтно пріймаемо ваши литерацкы работы. О пересыланье просимо, и пытаемо, чи можемо дещо коли й перемѣнити?

Часопись Вечерницъ выходитъ що четверга у Львовѣ.

Цѣна передплаты

Для Львова за рѣкъ 4 р. 50 кр. за пѣвъ року 2 р. 30 кр. за четверть року 1 р. 20 кр.
По-за Львовѣ „ 5 „ — „ „ 2 „ 60 „ „ 1 „ 40 „

Передплату ѡдбирае: Редакція Вечерницъ подѣ ч. 178-лѣсто у Львовѣ.

Одвѣчальный редакторъ Федоръ Заревичъ.

Въ печатни Института Ставропигійского.